τετράδια

πολιτικού διαλόγου έρευνας και κριτικής

τετράδιο ενενηκοστό δεύτερο — *χειμώνας 2026*
ενενηκοστό τρίτο — *άνοιξη 2027*

Η ΑΝΑΦΛΕΞΗ ΣΤΗΝ ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ
ΟΙ ΑΝΑΤΡΟΠΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΣΚΑΚΙΕΡΑ

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΕΚΔΟΣΗΣ 5

Σταύρος Λυγερός: *Ο πόλεμος στη Μέση Ανατολή αλλάζει την παγκόσμια σκακιέρα* 11

Κωνσταντίνος Γρίβας: *Ο πόλεμος στο Ιράν, η γέννηση ενός νέου διεθνούς συστήματος, η αποδόμηση των ΗΠΑ και οι προκλήσεις για την Ελλάδα* 25

Κώστας Δημητριάδης: *Από τη «Μέση Ανατολή» στη «Δυτική Ασία». Οι μεγάλες αβεβαιότητες και αντιφάσεις της δύσκολης μετάβασης σ' έναν κόσμο «μετά τη Δύση»* 35

Γιώργος Κέντας: *Η νέα αρχιτεκτονική ασφάλειας στην Ανατολική Μεσόγειο: Από τον πόλεμο στο Ιράν στη νέα γεωπολιτική εξίσωση διμερών και πολυμερών σχέσεων. Η Κύπρος μπροστά στη νέα πραγματικότητα* 51

Διονύσης Τσιριγώτης: *Από το «δημιουργικό χάος» στη «Νέα Μέση Ανατολή»: Ο πόλεμος κατά του Ιράν και η αναδιαμόρφωση της περιφερειακής τάξης* 69

Σωτήρης Ρούσσος: *Η στρατηγική κρίση του παλαιστινιακού κινήματος* 87

Ιωάννης Αθ. Μπαλτζώης: *Γνωρίζοντας το Ισραήλ. Η Μέση Ανατολή, οι γεωπολιτικές εξελίξεις, οι πόλεμοι, οι συμμαχίες* 103

Ιχάμπ Σαμπάνα: *Το πολιτικό Ισλάμ στη σύγχρονη Μέση Ανατολή: Μετατοπίσεις, μεταμορφώσεις και υβριδισμός στον 21ο αιώνα* 123

Ερρίκος Φινάλης: *Περιφερειακές πτυχές μιας κομβικής σύγκρουσης. Καταγωγή, μετεξέλιξη και σημασία των σύγχρονων κινημάτων αντίστασης στην Παλαιστίνη, την Υεμένη, τον Λίβανο και το Ιράκ* 137

Κώστας Βενιζέλος: *Η Κύπρος με τη μεγάλη προίκα και των γεωπολιτικών παιγνίων...* 153

Νίκος Μιχαηλίδης: *Η τουρκική εξωτερική πολιτική στη Μέση Ανατολή (2002-2026)* 163

Αλέξανδρος Καζαμίας: *Η Μέση Ανατολή σήμερα: Από την Αραβική Άνοιξη στη Γενοκτονία* 181

Μάρκος Ι. Τρούλης: *Η γεωπολιτική του πολέμου στη Μέση Ανατολή: Ζητήματα ιρανικής αποτροπής* 195

Νικόλαος Καζαντζίδης: *Ο Λίβανος ως πεδίο ανταγωνισμού για την αναδιαμόρφωση της περιφερειακής τάξης στη Μέση Ανατολή* 209

Μηνάς Λυριστής: *Η Σαουδική Αραβία στο περιφερειακό και διεθνές σύστημα: Εσωτερική πολιτική, αντιπαλότητες και στρατηγικές προσαρμογής* 225

Κάτια Ζαγορίτου: *Αυτόνομη Διοίκηση της Βόρειας και Ανατολικής Συρίας (AANES): Διπλωματία χωρίς διεθνή αναγνώριση* 235

Κώστας Ράπτης: *Τρεις ιστορίες στη διασταύρωση του τουρκικού με το ιρανικό στοιχείο* 251

Victor Magiar – Δημήτρης Δεληολάνης: *Ένα σχόλιο για το πώς ορισμένα μέλη της Εβραϊκής Κοινότητας Ιταλίας βλέπουν την σημερινή στάση του Ισραήλ στο Παλαιστινιακό* 261

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ

Μαρία Σιρέτη: Έρβαντ Αμπραχαμιάν, *Η σύγχρονη ιστορία του Ιράν* 263

Ηλίας Νικολόπουλος, Ίρις Νικολοπούλου: *Στις ρίζες του κρατικού και εξουσιαστικού φαινομένου* 271

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ

Βασίλης Ασημακόπουλος: Λουκάς Αξελός, *Ρήγας Βελεστινλής. Πατέρας της Ελληνικής Ανεξαρτησίας και του Δημοκρατικού Πατριωτισμού* 281

TETRADIA
OF POLITICAL DIALOGUE, RESEARCH AND CRITIQUE

39 Mavromihali St., Athens P.O. 106 80, Greece
Tel. ++2103601956
www.stochastis.gr • email: tetradia@stochastis.gr

Publisher: **Stochastis Editions** **Editor:** Loukas Axelos

Editorial Board: †**Manolis Angelidis** (E.B. 1980-2018), **Loukas Axelos, Vassilis Asimakopoulos, Dimitris Beladis, Dimitris Deliolanes, Vassilis K. Fouskas, Stavros Lygeros, Ilias I. Nikolopoulos, Petros Papapolyviou, Rudi Rinaldi, Grigoris Roubanis, Lefteris Roussos, Laokratis Vassis, Kostas Venizelos**

Secretariat: Vassilis Asimakopoulos, Dimitris Deliolanes, Stavros Lygeros

Regular Associates: Christina Andreou, Stathis Andreou, Marios L. Evriviadis

THE FLARE-UP IN THE MIDDLE EAST
UPHEAVALS AND CHANGES ON THE GLOBAL CHESSBOARD

EDITORIAL

Stavros Lygeros: *The war in the Middle East is changing the global chessboard*

Konstantinos Grivas: *The war in Iran, the birth of a new international system, the deconstruction of the USA, and the challenges for Greece*

Kostas Dimitriadis: *From the "Middle East" to "West Asia": The great uncertainties and contradictions of the difficult transition to a world "after the West"*

Giorgos Kentas: *The new security architecture in the Eastern Mediterranean: From the war in Iran to the new geopolitical equation of bilateral and multilateral relations. Cyprus facing the new reality*

Dionysis Tsirigotis: *From "creative chaos" to the "New Middle East": The war against Iran and the reshaping of the regional order*

Sotiris Roussos: *The strategic crisis of the Palestinian movement*

Ioannis Ath. Baltzois: *Getting to know Israel. The Middle East, geopolitical developments, wars, alliances*

Ihab Sabana: *Political Islam in the contemporary Middle East: Shifts, transformations and hybridity in the 21st century*

Errikos Finalis: *Regional aspects of a pivotal conflict. Origins, evolution and significance of contemporary resistance movements in Palestine, Yemen, Lebanon and Iraq*

Kostas Venizelos: *Cyprus with the great dowry of geopolitical games*

Nikos Michaelides: *Turkish foreign policy in the Middle East (2002–2026)*

Alexandros Kazamias: *The Middle East today: From the Arab Spring to the Genocide*

Markos I. Troulis: *The geopolitics of the war in the Middle East: Issues of Iranian deterrence*

Nikolaos Kazantzidis: *Lebanon as a field of rivalry for the reshaping of the regional order in the Middle East*

Minas Lyristis: *Saudi Arabia in the regional and international system: Domestic politics, rivalries and strategic adaptation*

Katia Zagoritou: *The Autonomous Administration of North and East Syria (AANES): Diplomacy without international recognition*

Kostas Raptis: *Three stories at the crossroads of the Turkish and Iranian elements*

Victor Magiar – Dimitris Deliolanes: *A comment on how some members of the Jewish Community of Italy view Israel's current stance on the Palestinian issue*

BOOKS REVIEW

Maria Sireti: Ervand Abrahamian: *Iran's modern history*

Ilias Nikolopoulos, Iris Nikolopoulou: *At the roots of the state and power phenomenon*

BOOK REVIEW

Vassilis Asimakopoulos: Loukas Axelos: *Rigas Velestinlis. Father of Greek Independence and of Democratic Patriotism*